

Nr 16.

Ankom till riksdagens kansli den 14 mars 1935 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående delaktighet i statens pensionsanstalt för överläkare vid statsunderstödda vanförestalter.

I en till riksdagen avlåten, den 15 februari 1935 dagtecknad proposition nr 95, vilken hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att delaktighet i statens pensionsanstalt må, på villkor och enligt grunder, som av föredragande departementschefen i propositionen angivits, från och med den 1 januari 1936 beredas överläkare vid statsunderstödd vanförestalt.

Statens pensionsanstalt har i avgivet utlåtande angående denna fråga anført, bland annat, att någon principiell invändning ej kunde framställas mot, att pensionsrätt under vissa villkor beredd överläkare vid statsunderstödd vanförestalt. Förutsättningen för pensionsrätt, vilken borde givas en generell omfattning, syntes huvudsakligen böra vara den, att befattningen såsom överläkare vore att anse såsom en huvudsyssla. För medgivande av pensionsrätt torde vidare böra förutsättas, att vissa former för överläkares tillsättande och entledigande iakttoges. Ifrågasättas kunde, huruvida icke sådan läkare borde, i likhet med lasarettsläkare, tillsättas av Kungl. Maj:t.

Överläkare, för vilken befattningen utgjorde hans huvudsakliga sysselsättning, borde, i likhet med lasarettsläkare vara skyldig att tillhöra pensionsanstalten, om han antagits efter de nya bestämmelsernas trädande i kraft. Redan anställd överläkare vid vanförestalt borde emellertid vara berättigad att vinna inträde i pensionsanstalten.

För pensionsrätten borde gälla enahanda bestämmelser som i fråga om lasarett- och sanatorieläkares pension. Tjänstepensionsunderlaget bleve 6,000 kronor och familjepensionsunderlaget 1,500 kronor. Pensionsåldern bleve 65 levnadsår, och för hel pension komme att erfordras 30 tjänstår. — Pensionsanstalten funne intet skäl föreligga för att statsverket skulle övertaga kostnaden för engångsavgift för retroaktiv tjänstårsberäkning.

Föredragande *departementschefen* har anført huvudsakligen följande.

Även jag anser mig böra förorda, att delaktighet i statens pensionsanstalt må beredas överläkare vid statsunderstödd vanförestalt. Beträffan-

de de närmare bestämmelser, som böra gälla för pensionsrätten, biträder jag i huvudsak vad anstalten föreslagit. Jag anser sålunda, att såsom allmän förutsättning för pensionsrätt bör stadgas, att överläkarbefattningen är att betrakta såsom vederbörandes huvudsakliga sysselsättning. Såvitt nu kan bedömas, synes ur nyss angivna synpunkt förutsättning för delaktighet för närvarande föreligga allenast beträffande överläkaren vid vanförestalten i Härnösand.

Med hänsyn bland annat till de bestämmelser, som i reglementet för statens pensionsanstalt meddelats beträffande tillsättandet av lasarettsläkare och sanatorieläkare, har jag funnit delaktighet i anstalten lämpligen böra tillkomma endast sådan vid vanförestalt anställd överläkare, som utnämnts av Kungl. Maj:t. För att emellertid pensionsrätt må kunna medgivas den nuvarande överläkaren vid vanförestalten i Härnösand — vilken antagits av styrelsen för vanförestalten — vill jag emellertid förorda, att kravet på viss anställningsform såsom förutsättning för pensionsrätt begränsas att gälla överläkare, som utses efter tidpunkten för ikraftträdandet av de här tillstyrkta ändringarna i reglementet för statens pensionsanstalt.

Såsom pensionsanstalten förutsatt, torde statsverket icke böra påtaga sig någon del av kostnaden för eventuella engångsavgifter. Övriga kostnader för pensioneringen bliva för statsverkets del helt obetydliga.

Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan riksdagen fattat beslut i ärendet, vidtaga erforderliga ändringar i det för pensionsanstalten gällande reglementet (§ 60 mom. 1 b) och mom. 3). Ändringarna torde böra träda i kraft den 1 januari 1936.

Såväl föredragande departementschefen som statens pensionsanstalt hava framhållit, att såsom allmän förutsättning för pensionsrätt i anstalten för överläkare vid statsunderstödd vanförestalt bör stadgas, att ifrågavarande befattning är att betrakta såsom vederbörandes huvudsakliga sysselsättning. Vid sådant förhållande har utskottet funnit sig kunna biträda det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget.

Utskottet hemställer förty,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 14 mars 1935.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.